

I. megoldás. Jelöljük a keresett számot így: $N = \overline{xy} = 10x + y$, itt $x \geq 1$, mert a szám kétjegyű. Hozzáadva N -hez a számjegyek $x + y$ összegét az

$$N_1 = 10x + y + (x + y) = 11x + 2y$$

összeg utolsó jegye az $M = x + 2y$ szám utolsó jegye lesz, első jegye pedig x -nél M tízes jegyével nagyobb. Jelöljük ezt a jegyet k -val, erre $0 \leq k \leq 2$, mert $M \leq 3 \cdot 9 = 27$.

M és vele együtt N_1 utolsó jegye $M - 10k = x + 2y - 10k$, N_1 első jegye $x + k$, így N_1 jegyeinek összege $x + k + x + 2y - 10k = 2(x + y) - 9k$. Ezt N_1 -hez adva a keletkező N_2 számnak a jegyek felcserélésével keletkező $10y + x$ számnak kell lennie:

$$N_2 = 11x + 2y + 2(x + y) - 9k = 13x + 4y - 9k = 10y + x.$$

Innen

$$6y + 9k = 12x, \quad 2y + 3k = 4x.$$

Itt $3k$ és vele együtt k is csak páros lehet, tehát k értéke 0 vagy 2.

Ha $k = 0$, akkor $y = 2x$, N jegyeinek összege $x + 2y = 5x$ egyjegyű, tehát $x = 1$, $y = 2$, és $N = 12$ megfelel a feladat feltételeinek, mert

$$N_1 = 12 + 1 + 2 = 15, \quad N_2 = 15 + 1 + 5 = 21.$$

Ha $k = 2$, $y = 2x - 3$, N jegyeinek összegére

$$20 \leq x + 2y \leq 3 \cdot 9 = 27, \quad 20 \leq 5x - 6 \leq 27, \quad 26 \leq 5x \leq 33.$$

Eszerint csak $x = 6$ lehetséges, így $y = 9$, és $N' = 69$ szintén megoldása a feladatnak, mert rá $N'_1 = 69 + 6 + 9 = 84$, $N'_2 = 84 + 8 + 4 = 96$.

II. megoldás. Jelöljük a keresett $10x + y$ számból a jegyei hozzáadásával keletkező szám jegyeit a , b -vel:

$$10x + y + x + y = 11x + 2y = 10a + b.$$

Feltétel szerint ehhez hozzáadva jegyeit a $10y + x$ számot kapjuk:

$$10a + b + a + b = 11a + 2b = 10y + x.$$

A két összefüggésből kiküszöböljük x -et:

$$\begin{aligned} 11(10y + x) - (11x + 2y) &= 108y \\ &= 11(11a + 2b) - (10a + b) = 111a + 21b. \end{aligned}$$

Innen

$$36y = 37a + 7b, \quad y = a + \frac{a + 7b}{36}.$$

Itt az utolsó tört számlálója osztható kell hogy legyen 36-tal, mert y egész, továbbá a legfeljebb 8, mert y nála nagyobb és számjegy. Így $a + 7b \leq 8 + 7 \cdot 9 = 71$, tehát $a + 7b = 36$ kell hogy legyen. Innen

$$b = 5 - \frac{a - 1}{7}.$$

Ez csak úgy lehet egész, ha $a - 1$ osztható 7-tel, ami a számjegyek közül csak $a = 1$ és $a = 8$ -ra következik be; b megfelelő értékei 5 és 4. A keresett szám jegyeinek felcserélésével keletkező szám ekkor $11a + 2b = 21$, ill. 96, a keresett szám tehát 12 és 69 lehet, és mindkettő kielégíti a feladat feltételeit.

III. megoldás. Megmutatjuk, hogy a keresett szám 3-mal osztható. Legyen ugyanis a szám maradéka 9-cel osztva r , akkor, mint tudjuk, jegyeinek összege is r maradékot ad 9-cel osztva, s így a jegyek hozzáadásával keletkező szám ugyanannyi maradékot ad 9-cel osztva, mint $2r$, és ugyanannyi maradékot ad a jegyeinek összege is. Ha tehát a keletkezett számhoz újra hozzáadjuk a jegyeinek összegét, az így kapott szám ugyanannyi maradékot ad 9-cel osztva, mint $4r$. Másrészt ez a szám a keresett számból a jegyek felcserélésével kapható, tehát ugyanannyi maradékot ad 9-cel osztva, mint az: r -et. Így $4r$ -et 9-cel osztva a maradék r , vagyis $3r$ osztható 9-cel, r osztható 3-mal, tehát a keresett szám is.

Másrészt korlátokat keresünk a szám jegyeire. A keresett számot $10x + y$ -nal jelölve a kétszeri hozzáadással keletkező szám, amely a jegyek felcserélésével írható, $10y + x$, a növekedés

$$10y + x - (10x + y) = 9(y - x).$$

Ez egyrészt 9-cel osztható, másrészt pozitív, tehát $x < y$. Ez a növekedés a keresett számból 4 számjegy hozzáadásával keletkezik, melyek közt van legalább két különböző (x és y), így összegük legfeljebb $3 \cdot 9 + 8 = 35$ lehet, tehát

$$9(y - x) \leq 35, \quad \text{így} \quad y - x \leq 3,$$

a keresett szám jegyeire tehát

$$x < y \leq x + 3.$$

Ilyen tulajdonságú kétjegyű, 3-mal osztható számok a következők:

12, 24, 36, 45, 57, 69, 78.

Ezeket kipróbálva adódik, hogy 12 és 69 a feladat megoldásai.